

REZOLIUCIJA MEPC.201(62)

(priimta 2011 m. liepos 15 d.)

**1973 M. TARPTAUTINĖS KONVENCIJOS DĖL TERŠIMO IŠ LAIVŲ PREVENCIJOS
1978 M. PROTOKOLO PRIEDO PAKEITIMAI**

(Pataisytas MARPOL V priedas)

JŪRŲ APLINKOS APSAUGOS KOMITETAS,

prisimindamas Tarptautinės jūrų organizacijos konvencijos 38 straipsnio a punktą dėl Jūrų aplinkos apsaugos komiteto (toliau – Komitetas) funkcijų, kurios jam priskirtos vadovaujantis tarptautinėmis konvencijomis dėl jūrų teršimo iš laivų prevencijos ir kontrolės;

pabrėždamas 1973 m. Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos (toliau – 1973 m. Konvencija) 16 straipsnį ir 1973 m. Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos 1978 m. Protokolo (toliau – 1978 m. Protokolas) VI straipsnį, kuriuose nustatyta 1978 m. protokolo pakeitimų tvarka ir atitinkamam Organizacijos padaliniui pavedama svarstyti ir priimti 1973 m. Konvencijos su pakeitimais, padarytais 1978 m. Protokolu (toliau – MARPOL 73/78) pakeitimus;

apsvarstęs MARPOL 73/78 V priedo pakeitimų projektą,

1. *priima*, vadovaudamasis 1973 m. Konvencijos 16 straipsnio 2 dalies b punktu, MARPOL 73/78 V priedo pakeitimus, kurių tekstas pateiktas šios Rezoliucijos priede;

2. *nustato*, vadovaudamasis 1973 m. Konvencijos 16 straipsnio 2 dalies f punkto iii papunkčiu, kad pakeitimai laikomi priimtais 2012 m. liepos 1 d., nebent iki tos dienos ne mažiau kaip trečdalis Konvencijos šalių arba Šalys, kurių prekybos laivynai kartu sudaro ne mažiau kaip 50 proc. bendrosios pasaulio prekybos laivyno talpos, būtų pranešusios Organizacijai, kad jos prieštarauja šiems pakeitimams;

3. *atkreipia* Konvencijos šalių dėmesį, kad vadovaujantis 1973 m. Konvencijos 16 straipsnio 2 dalies g punkto ii papunkčio nuostatomis, minėti pakeitimai įsigalioja 2013 m. sausio 1 d., priėmus juos pagal pirmiau išdėstytą 2 dalį;

4. *prašo* Generalinio sekretoriaus perduoti, vadovaujantis 1973 m. Konvencijos 16 straipsnio 2 dalies e punkto nuostata, visoms MARPOL 73/78 Šalims patvirtintas šios Rezoliucijos kopijas ir jos Priede pateiktų pakeitimų tekstą, ir

5. *prašo* Generalinio sekretoriaus perduoti šios Rezoliucijos ir jos Priedo kopijas Organizacijos narėms, kurios nėra MARPOL 73/78 Šalys.

PRIEDAS
PATAISYTAS MARPOL V PRIEDAS
TERŠIMO ŠIUKŠLĖMIS IŠ LAIVŲ PREVENCIJOS TAISYKLĖS

1 taisyklė

Apibrėžtys

1. *Gyvūnų skerdenos* – tai bet kokių laive kaip kroviny s vežamų ir jame kritusių arba užmigdytų gyvūnų kūnai.

2. *Krovinio likučiai* – tai bet kokio krovinio, kuriam netaikomi kiti šios Konvencijos priedai, likučiai, liekantys laive arba laivo triume po pakrovimo arba iškrovimo, įskaitant pakrovos arba iškrovos perteklių arba išsiliejimą, neatsižvelgiant į tai, ar kroviny s būtų šlapias ar sausas, ar išmirkęs higieniniame vandenyje, tačiau jie neapima laivą iššlavus likusių krovinio dulkių arba dulkių ant laivo išorės paviršių.

3. *Kepimo aliejus* – tai bet kokios rūšies valgomas is aliejus arba gyvuliniai riebalai, naudojami arba skirti maistui ruošti ar kepti, tačiau jis neapima paties maisto, ruošiamo naudojant kepimo aliejų.

4. *Buitinės atliekos* – tai visų rūšių atliekos, kurioms netaikomi kiti priedai, susidaranti s laivo gyvenamosiose patalpose. Buitinės nuotekos buitiniems atliekoms nepriskiriamos.

5. *En route* reiškia, kad laivas plaukia jūra kursu arba kursais, įskaitant nukrypimą nuo trumpiausio tiesioginio maršruto, dėl kurio, kiek tai yra galima laivybos sumetimais, išmestos šiukšlės pasklis po tokio dydžio jūros plotą, koks yra pagrįstas ir galimas.

6. *Žvejybos įrankis* – tai bet koks fizinis įrankis, jo dalis arba daiktų rinkinys, kurį galima laikyti ant vandens, panardinti į vandenį arba nuleisti į jūros dugną gaudant jūros arba gėlavandenius organizmus arba prireikus kontroliuoti paskesnę jų sugavimą arba surinkimą.

7. *Stacionarios arba plūduriuojanti s platformos* – tai jūroje esanti s stacionarios arba plūduriuojanti s konstrukcijos, naudojamos jūros dugne esantiems naudingiesiems ištekliams žvalgyti, eksploatuoti arba tvarkyti jūroje.

8. *Maisto atliekos* – tai bet kokios sugedusios arba nesugedusios maisto medžiagos, apimančios vaisius, daržoves, pieno produktus, paukštieną, mėsos produktus ir maisto likučius, susidariusius laive.

9. *Šiukšlės* – tai visos maisto, buitinės ir eksploatacinės atliekos, taip pat plastikas, krovinio likučiai, kepimo aliejus, žvejybos įrenginiai ir gyvūnų skerdenos, kurios atsirado dėl įprastos laivo eksploatacijos ir kurias galima nuolat arba periodiškai šalinti, išskyrus medžiagas, kurios yra apibrėžtos arba išvardytos kituose šios Konvencijos prieduose. Šiukšlėms nepriskiriama šviežia žuvis ir jos dalys susidaranti s dėl žvejybos veiklos per laivo reisą arba dėl akvakultūros veiklos, apimančios žuvies vežimą, įskaitant vėžiagyvius, į akvakultūros įrenginį ir sugautos žuvies, įskaitant vėžiagyvius, vežimą iš tokių įrenginių į krantą tvarkyti.

10. *Deginimo įrenginio pelenai* – tai pelenai ir šlakas, susidarantys laivo įrenginiuose, naudojamuose šiukšlėms deginti.

11. „*Artimiausias krantas*“. Sąvoka „nuo artimiausio kranto“ reiškia nuo atskaitos linijos, nuo kurios pagal tarptautinę teisę nustatomos atitinkamos teritorinės jūros ribos, išskyrus tai, kad šiame Priede „nuo artimiausio kranto“ nuo Australijos šiaurės rytų pakrantės reiškia nuo linijos, nubrėžtos nuo taško Australijos pakrantėje pagal šias koordinates:

nuo taško, esančio 11°00 pietų platumos, 142°08' rytų ilgumos,

iki taško, esančio 10°35' pietų platumos, 141°55' rytų ilgumos,
 tuomet iki taško, esančio 10°00' pietų platumos, 142°00' rytų ilgumos,
 tuomet iki taško, esančio 9°10' pietų platumos, 143°52' rytų ilgumos,
 tuomet iki taško, esančio 9°00' pietų platumos, 144°30' rytų ilgumos,
 tuomet iki taško, esančio 10°41' pietų platumos, 145°00' rytų ilgumos,
 tuomet iki taško, esančio 13°00' pietų platumos, 145°00' rytų ilgumos,
 tuomet iki taško, esančio 15°00' pietų platumos, 146°00' rytų ilgumos,
 tuomet iki taško, esančio 17°30' pietų platumos, 147°00' rytų ilgumos,
 tuomet iki taško, esančio 21°00' pietų platumos, 152°55' rytų ilgumos,
 tuomet iki taško, esančio 24°30' pietų platumos, 154°00' rytų ilgumos,
 tuomet iki taško Australijos pakrantėje, esančio 24°42' pietų platumos, 153°15' rytų ilgumos.

12. *Eksplloatavimo atliekos* – tai visos kietosios atliekos (įskaitant šlamą), kurioms netaikomi kiti priedai ir kurios susikaupia laive atliekant įprastą priežiūrą arba yra susijusios su laivo eksploatacija, arba naudojamos kroviniams sandėliuoti ir tvarkyti. Eksploataavimo atliekos taip pat apima valymo priemonės ir priedus, esančius krovinių triume ir išoriniame higieniniame vandenyje. Eksploataavimo atliekoms nepriskiriamos buitinės nuotekos, triumo vanduo ar kiti panašūs su laivo eksploatacija susiję išmetalai, atsižvelgiant į Organizacijos parengtas gaires.

13. *Plastikas* – tai kietoji medžiaga, kurios pagrindinė sudedamoji dalis yra vienas ar daugiau didelės molekulinės masės polimerų ir kuris susidaro (suformuojamas) gaminant polimerą arba paverčiant jį galutiniu produktu naudojant šilumą ir (arba) slėgį. Plastiką pagal savo savybes gali būti nuo kieto ir trapaus iki minkšto ir elastingo. Šiame priede „visas plastikas“ reiškia visas šiukšles, kurias sudaro bet kokios formos plastikas arba į kurių sudėtį įeina plastikas, įskaitant sintetines virves, sintetinius žvejybos tinklus, plastikines šiukšliadėžes ir deginimo įrenginių pelenus, likusius nuo plastiko produktų.

14. *Specialioji teritorija* – tai jūros teritorija, kurioje dėl su jos okeanografinė ir ekologine būkle bei specialiu eismo toje teritorijoje pobūdžiu susijusių pripažintų techninių priežasčių reikia patvirtinti specialius privalomus būdus, leidžiančius užkirsti kelią jūros teršimui šiukšlėmis.

Šiame priede specialiosios teritorijos yra Viduržemio jūros teritorija, Baltijos jūros teritorija, Juodosios jūros teritorija, Raudonosios jūros teritorija, Persijos įlankos teritorija, Šiaurės jūros teritorija, Antarkties teritorija ir Platesnis Karibų jūros regionas, kurios yra apibrėžtos taip:

1) Viduržemio jūros teritorija reiškia pačią Viduržemio jūrą, įskaitant joje esančias įlankas ir jūras tarp Viduržemio jūros ir Juodosios jūros, esančias nuo 41° šiaurinės lygiagretės ir besitęsiančias į vakarus iki Gibraltaro sąsiaurio 5°36' vakarų ilgumos dienovidiniu.

2) Baltijos jūra reiškia pačią Baltijos jūrą su Botnijos įlanka, Suomijos įlanka ir vartus į Baltijos jūrą tarp Skageno lygiagretės Skagerake, esančios 57°44'8" šiaurės platumos;

3) Juodosios jūros teritorija reiškia pačią Juodąją jūrą, kurios riba tarp Viduržemio jūros ir Juodosios jūros eina pagal 41° šiaurės platumos lygiagretę.

4) Raudonosios jūros teritorija reiškia pačią Raudonąją jūrą, įskaitant Sueco kanalą ir Akabos įlanką, pietuose besitęsiančias iki rumbo linijos tarp Ras si Ane (12°8,5' šiaurės platumos, 43°19,6' rytų ilgumos) ir Husn Murad (12°40,4' šiaurės platumos, 43°30,2' rytų ilgumos).

5) Persijos įlankos teritorija reiškia jūros teritoriją, esančią šiaurės vakaruose nuo rumbo linijos tarp Ras al Hadd (22°30' šiaurės platumos, 59°48' rytų ilgumos) ir Ras al Fasteh (25° 04' šiaurės platumos, 61°25' rytų ilgumos).

6) Šiaurės jūros teritorija reiškia pačią Šiaurės jūrą, įskaitant joje esančias jūras, kurių riba eina tarp:

1. Šiaurės jūros pietų (62° šiaurės platumos) ir rytų (4° vakarų platumos);
2. Skagerako, kurio pietinė riba nustatoma į rytus nuo Skageno 57°44,8' šiaurės platumos ir
3. Sueco kanalo ir jo ribų į rytus nuo 5° vakarų ilgumos ir 48° 30' šiaurės platumos.

7. Antarkties teritorija reiškia jūros teritoriją į pietus nuo 60° pietų platumos.

8. Platesnis Karibų jūros regionas reiškia Meksikos įlanką ir pačią Karibų jūrą, įskaitant jos įlankas ir jūras, ir Atlanto vandenyno dalį, kurios riba yra pagal 30° šiaurės platumos lygiagrečę į rytus nuo Floridos iki 77°30 vakarų dienovidinio, paskui per rumbo liniją iki 20° šiaurės lygiagretės ir 50° vakarų dienovidinio sankirtos, o toliau per rumbo liniją į pietvakarius iki Prancūzijos Gvianos rytinės ribos.

2 taisyklė

Taikymas

Jeigu aiškiai nenustatyta kitaip, šio Priedo nuostatos taikomos visiems laivams.

3 taisyklė

Bendras draudimas išmesti šiukšles į jūrą

1. Draudžiama į jūrą išmesti bet kokias šiukšles, išskyrus šio Priedo 4, 5, 6 ir 7 taisyklėse nustatytus atvejus.
2. Išskyrus šio Priedo 7 taisyklėje nustatytą atvejį, draudžiama į jūrą išmesti bet kokią plastiką, įskaitant, tačiau neapsiribojant, sintetines virves, sintetinius žvejybos tinklus, plastikines šiukšliadėžes ir deginant plastiko produktus susidariusius pelenus.
3. Išskyrus šio Priedo 7 taisyklėje nustatytą atvejį, draudžiama į jūrą išpilti kepimo aliejų.

4 taisyklė

Šiukšlių išmetimas už specialiųjų teritorijų ribų

1. Laikantis šio Priedo 5, 6 ir 7 taisyklių nuostatų, toliau nurodytas šiukšles leidžiama išmesti į jūrą už specialiųjų teritorijų ribų, tik jeigu laivas plaukia nustatytu maršrutu (*en route*) kaip galima toliau nuo artimiausio kranto, tačiau bet kuriuo atveju ne arčiau kaip:
  - 1) 3 jūrmylės nuo artimiausio kranto susmulkintoms arba sutrintoms maisto produktų atliekoms. Tokias susmulkintas arba sutrintas maisto atliekas turi būti įmanoma praleisti per ne didesnių nei 25 mm ertmių sietą.
  - 2) 12 jūrmilių nuo artimiausio kranto pagal pirmiau išdėstyto 1 papunkčio nuostatas neapdirbtų maisto produktų atliekoms.

3) 12 jūrmylių nuo artimiausio kranto krovinių atliekoms, kurių neįmanoma utilizuoti naudojant įprastus iškrovimo būdus. Šiose krovinių atliekose neturi būti jokių medžiagų, kurios laikomos kenksmingomis jūros aplinkai, atsižvelgiant į Organizacijos parengtas gaires.

4) Gyvūnų skerdenų išmetimas galimas kuo toliau nuo artimiausio kranto, atsižvelgiant į Organizacijos parengtas gaires.

2. Valymo priemonės arba priedus, esančius krovinių triume, denyje ir išorės paviršių higieniniame vandenyje, galima išleisti į jūrą, tačiau šios medžiagos neturi būti kenksmingos jūros aplinkai, atsižvelgiant į Organizacijos parengtas gaires.

3. Jeigu šiukšlės yra mišrios arba užterštos kitomis medžiagomis, kurias draudžiama išmesti, arba jeigu joms taikomi kitokie išmetimo reikalavimai, taikomi griežtesni reikalavimai.

5 taisyklė

Specialieji reikalavimai, taikomi iš stacionarių arba plūduriuojančių platformų išmetamoms šiukšlėms

1. Laikantis šios taisyklės 2 dalies nuostatų, draudžiama išmesti bet kokias šiukšles į jūrą iš stacionarių arba plūduriuojančių platformų ir visų kitų laivų, jeigu išmetama šalia arba 500 m nuo tokių platformų.

2. Maisto atliekas galima išmesti į jūrą iš stacionarių arba plūduriuojančių platformų, esančių daugiau kaip 12 jūrmylių nuo artimiausio kranto, ir iš visų kitų laivų, jeigu jie yra šalia arba 500 m nuo tokių platformų, tačiau tik jeigu atliekos yra susmulkintos ar sutrintos. Tokias susmulkintas ar sutrintas maisto atliekas turi būti įmanoma praleisti per ne didesnių nei 25 mm ertmių sietą.

6 taisyklė

Šiukšlių išmetimas specialiosiose teritorijose

1. Išmesti toliau nurodytas šiukšles specialiosiose teritorijose leidžiama tik jeigu laivas plaukia nustatytu maršrutu (*en route*), tokia tvarka:

1.1. maisto atliekų išmetimas į jūrą kaip galima toliau nuo artimiausio kranto, tačiau ne mažiau kaip 12 jūrmylių nuo artimiausio kranto arba artimiausio ledyno šelfo. Maisto atliekos turi būti susmulkintos arba sutrintos ir jas turi būti įmanoma praleisti per ne didesnių nei 25 mm ertmių sietą. Maisto atliekos neturi būti užterštos jokiais kitomis šiukšlėmis. Paukštienos produktų, įskaitant pačią paukštieną ir jos dalis, neleidžiama išmesti į Antarkties teritoriją, nebent šie produktai apdirbti iki sterilumo.

1.2. Krovinių likučių, kurių neįmanoma utilizuoti taikant įprastus iškrovimo būdus, išmetimas, jeigu yra įvykdytos visos toliau nurodytos sąlygos:

1) krovinių likučiuose, valymo priemonėse ar prieduose, esančiuose higieniniame triumo vandenyje, nėra jokių medžiagų, kurios laikomos kenksmingomis jūros aplinkai, atsižvelgiant į Organizacijos parengtas gaires;

2) Ir išvykimo uostas, ir kitas paskirties uostas yra specialiojoje teritorijoje ir laivas, plaukdamas iš vieno tokio uosto į kitą, neplauks už specialiosios teritorijos ribų;

3) Tuose uostuose nėra tinkamų priėmimo įrenginių, atsižvelgiant į Organizacijos parengtas gaires; ir

4) Jeigu yra įvykdytos šio punkto 1, 2 ir 3 papunkčių sąlygos, krovinių triumo higieninis vanduo su atliekomis turi būti išmetamas kaip galima toliau nuo artimiausio kranto arba artimiausio ledyno šelfo ir ne mažiau kaip 12 jūrmylių nuo artimiausio kranto arba artimiausio ledyno šelfo.

2. Denio ir išorinių paviršių higieniniame vandenyje esančios valymo priemonės arba priedai gali būti išmetami į jūrą, tačiau tik jeigu šios medžiagos nėra kenksmingos jūros aplinkai, atsižvelgiant į Organizacijos parengtas gaires.

3. Antarkties teritorijai taikomos tokios taisyklės (papildomai prie šios taisyklės 1 dalies nuostatų):

3.1. Kiekviena šalis, iš kurios uosto laivai išvyksta nustatytu maršrutu (*en route*) į Antarkties teritoriją arba iš kurios jie atvyksta, įsipareigoja užtikrinti, kad kuo greičiau, nepagrįstai nedelsiant būtų pateikti tinkami įrenginiai visoms šiuokšlėms iš visų laivų priimti, atsižvelgiant į juos naudojančių laivų poreikius.

3.2. Kiekviena šalis užtikrina, kad visi laivai, turintys teisę plaukioti su jos vėliava, prieš įplaukdami į Antarkties teritoriją, plaukiodami joje turėtų pakankamai laivo talpos visoms šiuokšlėms laikyti, ir būtų sudarę susitarimus dėl tokių šiuokšlių iškrovimo į priėmimo įrenginį jiems išvykstant iš teritorijos.

4. Jeigu šiuokslės yra sumaišytos su kitomis arba užterštos kitomis medžiagomis, kurias yra draudžiama išmesti arba kurioms taikomi kitokie išmetimo reikalavimai, taikomi griežtesni reikalavimai.

7 taisyklė

Išimtys

1. Šio priedo 3, 4, 5 ir 6 taisyklės netaikomos, kai tai susiję su:

1.1. šiuokšlių išmetimu iš laivo, jei tai yra būtina siekiant užtikrinti laivo bei laive esančių asmenų saugumą arba siekiant išgelbėti gyvybę jūroje; arba

1.2. atsitiktiniu šiuokšlių pametimu dėl laivo ar jo įrangos pažeidimo, jei buvo imtasi visų deramų atsargumo priemonių iki pažeidimo ir vėliau siekiant užkirsti kelią šiuokšlių pametimui arba jį sumažinti; arba

1.3. atsitiktiniu laivo žvejybos įrankių pametimu, jeigu tik imtasi visų deramų atsargumo priemonių, siekiant užkirsti kelią tokiam pametimui; arba

1.4. žvejybos įrankių išmetimu iš laivo siekiant apsaugoti jūros aplinką arba dėl šio laivo ar jo įgulos saugumo.

2. Išimtys, taikomos laivui plaukiant nustatytu maršrutu (*en route*):

2.1. 4 ir 6 taisyklių reikalavimai *en route* netaikomi maisto atliekų išmetimui, jeigu aišku, kad laikant šias maisto atliekas laive kiltų neišvengiama grėsmė laive esančių žmonių sveikatai.

8 taisyklė

Priėmimo įrenginiai

1. Kiekviena šalis įsipareigoja užtikrinti, kad uostuose ir terminaluose būtų įrengti tokie šiuokšlių priėmimo įrenginiai, dėl kurių laivams nereikėtų be reikalo gaišti ir kurie atitiktų jais besinaudojančių laivų poreikius.

2. Kiekviena šalis praneša Organizacijai, kad ji perduotų atitinkamoms Susitariančiosioms Šalims informaciją apie visus atvejus, kai manoma, kad pagal šią taisyklę įrengti įrenginiai yra netinkami.

3. Priėmimo įrenginiai specialiosiose teritorijose

3.1. Kiekviena šalis, kurios pakrantė ribojasi su specialiaja teritorija, įsipareigoja užtikrinti, kad visuose specialiosios teritorijos uostuose ir terminaluose kuo greičiau būtų parūpinti tinkami, atsižvelgiant į laivo eksploataciją šiose teritorijose, įrenginiai.

3.2. Kiekviena suinteresuotoji šalis praneša Organizacijai apie priemones, kurių imtasi pagal šios taisyklės 3 dalies 3.1 punktą. Gavusi pakankamai pranešimų, Organizacija nustato datą, nuo kurios nagrinėjamai teritorijai pradedami taikyti šio Priedo 6 taisyklės reikalavimai. Organizacija praneša visoms šalims apie taip nustatytą datą ne vėliau kaip likus dvylikai mėnesių iki jos. Iki taip nustatytos datos specialiojoje teritorijoje plaukiojantys laivai vykdo šio Priedo 4 taisyklės reikalavimus, susijusius su šiukšlių išmetimu už specialiųjų teritorijų ribų.

9 taisyklė

Uosto valstybės atliekama eksploatacijos reikalavimų vykdymo kontrolė¹

1. Tinkamai įgalioti Konvencijos Šalies pareigūnai gali tikrinti, ar laivas, esantis tos Konvencijos Šalies uoste, vykdo šiame Priede išdėstytus eksploatacijos reikalavimus, jei yra aiškus pagrindas manyti, kad laivo kapitonas ar įgula nėra susipažinę su esminėmis laivo procedūromis, susijusiomis su taršos šiukšlėmis prevencija.

2. Šios taisyklės 1 dalyje apibūdintomis aplinkybėmis Konvencijos Šalis privalo imtis tokių veiksmų, kuriais būtų užtikrinta, kad laivas neplaukios, kol padėtis nebus ištaisyta pagal šio Priedo reikalavimus.

3. Šios Konvencijos 5 straipsnyje aprašytos uosto valstybės kontrolės procedūros taikomos šiai taisyklei.

4. Nė viena šios taisyklės nuostata negali būti aiškinama taip, kad apribotų šioje Konvencijoje konkrečiai nurodytų eksploatacinių reikalavimų vykdymo kontrolę atliekančios Konvencijos Šalies teises ir pareigas.

10 taisyklė

Skelbimai, šiukšlių valdymo planai² ir šiukšlių apskaita

1.1. Kiekvienas 12 metrų ar ilgesnis laivas ir stacionarios arba plūduriuojančios platformos privalo iškabinti skelbimus, kuriuose pranešama laivo įgulai ir keleiviams apie šio Priedo 3, 4, 5 ir 6 taisyklėje nurodytus taikytinus šiukšlių šalinimo reikalavimus.

1.2. Skelbimai turi būti parašyti laivo įgulos darbo kalba, o laivams, plaukiojantiems į uostus ar terminalus jūroje, esančius kitų Konvencijos Šalių jurisdikcijoje, dar ir anglų, prancūzų arba ispanų kalba.

2. Kiekvienas laivas, kurio bendroji talpa yra 100 ir daugiau, ir kiekvienas laivas, turintis leidimą vežti 15 ar daugiau keleivių, taip pat stacionarios arba plūduriuojančios platformos privalo

¹ Žr. Uosto valstybės kontrolės procedūras, kurias Organizacija priėmė Rezoliucija A.787(19) ir pakeitė Rezoliucija A.882(21); žr. TJO leidinį IA650E.

² Žr. Jūrų aplinkos apsaugos komiteto rezoliucija Nr. MEPC.71(38) priimtas šiukšlių tvarkymo planų rengimo gaires; žr. MEPC/Circ.317 ir TJO leidinį IA656E.

turėti šiukšlių tvarkymo planą, kuriuo įgula turi vadovautis. Šiame plane turi būti aprašytos procedūros, kaip kuo labiau sumažinti šiukšlių kiekį, kaip jas rinkti, laikyti, tvarkyti ir šalinti, įskaitant laive esančios įrangos naudojimą. Jame taip pat turi būti nurodytas už plano vykdymą atsakingas asmuo arba asmenys. Toks planas turi būti grindžiamas Organizacijos pateiktomis gairėmis² ir būti parašytas įgulos darbo kalba.

3. Kiekvienas laivas, kurio bendroji talpa yra 400 ir daugiau, ir kiekvienas laivas, turintis leidimą vežti 15 ar daugiau keleivių ir plaukiojantis į uostus ar terminalus jūroje, esančius kitų Konvencijos Šalių jurisdikcijoje, ir kiekviena stacionari ar plūduriuojanti platforma privalo turėti Šiukšlių šalinimo apskaitos žurnalą. Šiukšlių šalinimo apskaitos žurnalas, ar jis būtų oficialaus laivo žurnalo dalis, ar kitoks, turi būti tvarkomas kaip nurodyta šio Priedo Priedėlyje:

3.1. kiekvienas šiukšlių išmetimo į jūrą arba iškrovimo į priėmimo įrenginį ar galutinio šiukšlių sudeginimo veiksmas turi būti skubiai registruojami Šiukšlių šalinimo apskaitos žurnale ir patvirtinami atsakingo pareigūno parašu šiukšlių sudeginimo ar išmetimo dieną. Kiekviename prirašyto Šiukšlių šalinimo apskaitos žurnalo puslapyje privalo pasirašyti laivo kapitonas. Įrašai Šiukšlių šalinimo apskaitos žurnale turi būti daromi bent anglų, prancūzų arba ispanų kalba. Jeigu įrašai daromi ir oficialia valstybės, su kurios vėliava laivas turi teisę plaukioti, kalba, kilus ginčui ar atsiradus neatitikimų, vadovaujamosi oficialia valstybės, su kurios vėliava turi teisę plaukioti laivas, kalba darytais įrašais;

3.2. po įrašų apie kiekvieną šiukšlių sudeginimą ar išmetimą turi būti rašoma data ir laikas, laivo koordinatės, šiukšlių apibūdinimas ir apytikris sudegintų ar išmestų šiukšlių kiekis;

3.3. Šiukšlių šalinimo apskaitos žurnalas privalo būti laikomas laive arba stacionarioje ar plūduriuojančioje platformoje tokioje vietoje, kad būtų visą pagrįstą laiką prieinamas patikrinti. Šis dokumentas turi būti saugomas bent dvejus metus nuo tada, kai jame buvo padarytas paskutinis įrašas;

3.4. šiukšlių išmetimo ar atsitiktinio pametimo atveju, aprašytu šio Priedo 7 taisyklėje, Šiukšlių šalinimo apskaitos žurnale padaromas įrašas, o jeigu laivo bendroji talpa yra mažiau kaip 400, oficialiame laivo žurnale turi būti pateiktos laivo koordinatės, nurodytos išmetimo arba praradimo aplinkybės ir priežastys, išmestų arba prarastų daiktų išsamus aprašymas, taip pat pagrįstos apsauginės priemonės, kurių imtasi siekiant išvengti tokio išmetimo arba atsitiktinio pametimo arba jo grėsmei kuo labiau sumažinti.

4. Administracija gali panaikinti Šiukšlių šalinimo apskaitos žurnalui taikomus reikalavimus:

4.1. bet kuriam laivui, plaukiančiam į 1 valandos ar trumpesnę reisą, per kurį jis turi leidimą vežti 15 ar daugiau keleivių; arba

4.2. stacionarioms ar plūduriuojančioms platformoms.

5. Konvencijos Šalies vyriausybės kompetentinga institucija gali patikrinti bet kuriame laive, kuriam taikoma ši taisyklė, esantį Šiukšlių šalinimo apskaitos žurnalą arba oficialų laivo žurnalą, kai laivas yra uoste, kuriam jis priklauso, ar jūroje esančiuose terminaluose, ir padaryti bet kurio tokiuose žurnaluose padaryto įrašo kopiją, be to, gali pareikalauti laivo kapitono patvirtinti, kad ta kopija yra autentiška tokio įrašo kopija. Bet kuri taip padaryta kopija, patvirtinta laivo kapitono kaip autentiška Šiukšlių šalinimo apskaitos žurnalo arba laivo oficialaus žurnalo įrašo kopija turi būti pripažįstama bet kuriame teismo procese kaip įrodymas, kuriuo pagrindžiami įrašė išdėstyti faktai. Kompetentinga institucija turi patikrinti Šiukšlių šalinimo apskaitos žurnalą arba oficialų laivo žurnalą ir paimti autentišką kopiją, kaip nurodyta šioje dalyje, kaip galima operatyviau ir nepagrįstai neužlaikydama laivo.

6. Jeigu dėl žvejybos įrenginio atsitiktinio praradimo arba išmetimo, kaip numatyta 7.1.3 taisyklėje ir šios taisyklės 1.3 punkte, kyla didelė grėsmė jūros aplinkai arba laivybai, apie tai pranešama valstybei, su kurios vėliava laivas turi teisę plaukioti, o jeigu žvejybos įrenginys

prarandamas arba išmetamas vandenyse, kuriuose taikoma pakrantės valstybės jurisdikcija, pranešama ir tai pakrantės valstybei.

PRIEDĖLIS

ŠIUOKŠLIŲ ŠALINIMO APSKAITOS ŽURNALO PILDYMO FORMA

Laivo pavadinimas _____

Skiriamasis numeris arba raidės _____

IMO Nr. _____

Laikotarpis _____ Nuo _____ iki _____

1. Įžanga

Pagal 1973 m. Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos, pakeistos 1978 m. Protokolu (MARPOL 73/78), V priedo 10 taisyklę, reikia registruoti kiekvieną šiukšlių išmetimo ar pabaigto sudeginimo veiksmą. Į tai įeina šiukšlių išmetimas į jūrą, iškrovimas į priėmimo įrenginius arba į kitus laivus, taip pat atsitiktinis šiukšlių pametimas.

2. Šiukšlės ir šiukšlių tvarkymas

Šiukšlės – tai visos maisto, buitinės ir eksploatacinės atliekos, taip pat plastikas, krovinio likučiai, kepimo aliejus, žvejybos įrenginiai ir gyvūnų skerdenos, kurios atsirado dėl įprastos laivo eksploatacijos, ir kurias galima nuolat arba periodiškai šalinti, išskyrus medžiagas, kurios yra apibrėžtos arba išvardytos kituose šios Konvencijos prieduose. Šiukšlėms nepriskiriama šviežia žuvis ir jos dalys, susidarančios dėl žvejybos veiklos per laivo reisą arba dėl akvakultūros veiklos, apimančios žuvies vežimą, įskaitant vėžiagyvius, į akvakultūros įrenginį ir sugautos žuvies, įskaitant vėžiagyvius, vežimą iš tokių įrenginių į krantą tvarkyti.

Susijusi informacija taip pat pateikiama MARPOL³ 73/78 konvencijos V priedo įgyvendinimo gairėse.

3. Šiukšlių aprašymas

Pagal Šiukšlių išmetimo apskaitos žurnalo (arba laivo oficialaus žurnalo) tvarkymo reikalavimus šiukšles reikia grupuoti į tokias kategorijas:

A	Plastikas
B	Maisto atliekos
C	Buitinės atliekos
D	Kepimo aliejus
E	Pelenai iš deginimo įrenginių
F	Eksploatacijos atliekos
G	Krovinio likučiai
H	Gyvūnų skerdena (-os)
I	Žvejybos įrankiai ⁴ .

4. Įrašai Šiukšlių šalinimo apskaitos žurnale

4.1. Įrašai Šiukšlių šalinimo apskaitos žurnale turi būti daromi kiekvienu iš šių atvejų:

³ Žr. MARPOL 73/78 V priedo įgyvendinimo gaires su rezoliucijomis padarytais pakeitimais.

⁴ Žr. gaires, kurias parengs Organizacija.

4.1.1. Kai šiukšlės iškraunamos į priėmimo įrenginį⁵ sausumoje arba į kitus laivus:

- 1) Iškrovimo data ir laikas
- 2) Uostas ar įrenginys arba laivo pavadinimas
- 3) Iškrautų šiukšlių kategorija
- 4) Apytikris kiekvienos kategorijos iškrautų šiukšlių kiekis, išreikštas m³
- 5) Už veiksma atsakingo asmens parašas.

4.1.2. Kai šiukšlės yra deginamos:

- 1) Deginimo pradžios ir pabaigos data ir laikas
- 2) Laivo koordinatės (ilguma ir platumas) deginimo pradžioje ir pabaigoje
- 3) Deginamų šiukšlių kategorijos
- 4) Apytikris sudegintas kiekis m³
- 5) Už veiksma atsakingo asmens parašas.

4.1.3. Kai šiukšlės išmetamos į jūrą pagal MARPOL V priedo 4, 5 arba 6 taisyklę:

- 1) Išmetimo data ir laikas
- 2) Laivo koordinatės (ilguma ir platumas). Pastaba. Krovinio likučių išmetimo atveju nurodyti laivo koordinatės išmetimo pradžioje ir sustabdžius išmetimą.
- 3) Išmestų šiukšlių kategorija
- 4) Apytikris kiekvienos kategorijos išmestų šiukšlių kiekis, išreikštas m³
- 5) Už veiksma atsakingo asmens parašas

4.1.4. Kai šiukšlės atsitiktinai ar kitomis išimtinėmis aplinkybėmis išmetamos į jūrą, taip pat ir pagal MARPOL V priedo 7 taisyklę, įrašoma:

- 1) Tokio įvykio data ir laikas
- 2) Uostas arba laivo koordinatės įvykio metu (ilguma, platumas ir vandens gylis, jei žinoma)
- 3) Išmestų arba pamestų šiukšlių kategorijos
- 4) Kiekvienos kategorijos apytikris kiekis, išreikštas m³
- 5) Išmetimo ar pametimo priežastis ir bendros pastabos.

4.2. Šiukšlių kiekis

Laive esančių šiukšlių kiekis turėtų būti išreiškiamas m³, jei įmanoma – atskirai pagal kategorijas. Šiukšlių šalinimo apskaitos žurnale yra daug nuorodų į apytikrį šiukšlių kiekį. Pripažįstama, kad šiukšlių kiekio apskaičiavimo tikslumas gali būti aiškinamas įvairiai. Tūrio įvertinimas bus skirtingas prieš perdirbimą ir po jo. Kai kurios perdirbimo procedūros gali neleisti taikyti tūrio vienetų, pvz., nuolatinis maisto atliekų perdirbimas. Registruojant įrašus apskaitos žurnale ir juos aiškinant, turėtų būti atsižvelgiama į tokius veiksnus.

⁵ Laivų kapitonas turėtų iš priėmimo įrenginių, tarp kurių yra baržos ir autokrautuvai, operatoriaus gauti kvitą arba pažymą, kurioje nurodomas apytikris perduotų šiukšlių kiekis. Kvitai arba pažymos turi būti laikomi kartu su šiukšlių šalinimo apskaitos žurnalu.

ŠIUKŠLIŲ IŠMETIMO REGISTRAVIMAS

Laivo pavadinimas _____

Skiriamasis numeris arba raidės _____

IMO Nr. _____

Šiukšlių kategorijos:

- A Plastiką
- B Maisto atliekos
- C Buitinės atliekos (pvz., popieriaus produktai, skudurai, stiklas, metalas, buteliai, indai ir kt.)
- D Kepimo aliejus
- E Pelenai iš deginimo įrenginio
- F Eksploatacijos atliekos
- G Krovinių likučiai
- H Gyvūnų skerdena (-os)
- I Žvejybos įrankiai

PATEIKIAMA TOKIA NAUJA LENTELE:

Data/ laikas	Laivo koordinatės / pastabos (pvz., atsifiktinis pametimas)	Kategorija	Apytikris išmestas arba sudegintas kiekis	Į jūrą	Į priėmimo įrenginį	Deginimas	Paliudijimas / parašas

Laivo kapitono parašas _____ Data _____

“

***